

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на страном тржишту у јануару 2017. године, у односу на децембар 2016. године, у просјеку су више за 0,8%, и у односу на јануар 2016. године више су за 2,0%.

Посматрано по намени потрошње, у јануару 2017. године у односу на децембар 2016. године, цијене енергије у просјеку су више за 1,4%, цијене интермедијарних производа више су за 1,2%, цијене капиталних производа као и цијене трајних производа за широку потрошњу више су за 0,1%, док су цијене нетрајних производа за широку потрошњу, у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), у јануару 2017. године у односу на децембар 2016. године, цијене подручја (B) Вађење руда и камена, у просјеку су више за 15,9%, цијене подручја (E) Снабдјевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине у просјеку су ниже за 0,8%, док су цијене подручја (C) Прерађивачка индустрија просјеку у просјеку остале на истом нивоу.

По областима индустријске производње, у јануару 2017. године у односу на децембар 2016. године остварен је раст цијена у: вађењу руда метала 19,6%; производњи пића 3,4%; производњи електричне опреме 2,5%; осталој прерађивачкој индустрији 1,9%; производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 1,2%; производњи хемикалија и хемијских производа 1,1%; производњи готових металних производа, осим машина и опреме 0,4%; производњи осталих производа од неметалних минерала 0,3%; вађењу угља и лигнита (мрког угља), производњи намјештаја 0,1%.

Пад цијена у јануару 2017. године у односу на децембар 2016. године остварен је у областима: производња текстила 4,9%; производња базних метала 2,2%; прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала 0,8%; производња коже и производа од коже 0,4%; прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала 0,3%; вађење осталих руда и камена, производња прехранбених производа 0,2%.

У преосталих шест области индустријске производње цијене су у јануару 2017 године у односу на децембар 2016. године, у просјеку су остале на истом нивоу.

Producer prices of industrial products on non-domestic market in January 2017, compared to December 2016, were on the average 0.8% higher, and compared to January 2016 they were 2.0% higher.

By purpose of consumption in January 2017, compared to December 2016, prices of energy were on the average 1.4% higher, prices of intermediate goods were 1.2% higher, prices of capital goods and prices of consumer durables were 0.1% higher, while prices of consumer non-durables remained on the average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), in January 2017, compared to December 2016, prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 15.9% higher, prices of the section (E) Water supply; sewerage, waste management and remediation activities were on the average 0.8% lower, while prices of the section (C) Manufacturing remained on the average at the same level.

By division of industrial production in January 2017, compared to December 2016, prices increased in the following divisions: Mining of metal ores 19.6%; Manufacture of beverages 3.4%; Manufacture of electrical equipment 2.5%; Other manufacturing 1.9%; Manufacture of coke and refined petroleum products 1.2%; Manufacture of chemicals and chemical products 1.1%; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.4%; Manufacture of other non-metallic mineral products 0.3%; Mining of coal and lignite (black coal), Manufacture of furniture 0.1%.

Decrease in prices in January 2017, compared to December 2016, was recorded in the following divisions: Manufacture of textiles 4.9%; Manufacture of basic metals 2.2%; Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery 0.8%; Manufacture of leather and related products 0.4%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials 0.3%; Other mining and quarrying, Manufacture of food products 0.2%.

In the remaining six divisions of industrial production, prices in January 2017, compared to December 2016, remained on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ЈАНУАР 2017.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, JANUARY 2017

Назив (по PRODCOM-у)	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	I 2017 Ø 2016	Ø 2016 Ø 2015	Name (by PRODCOM)
УКУПНО	100,8	102,0	101,9	98,8	TOTAL
По намјени потрошње					By purpose of consumption
Енергија	101,4	92,4	94,7	92,6	Energy
Интермедијарни производи	101,2	103,9	103,3	99,6	Intermediate goods
Капитални производи	100,1	99,5	100,7	97,6	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу	100,1	98,6	99,7	98,2	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу	100,0	102,7	102,1	99,6	Consumer non-durables
По подручјима и областима					By section and division
B Вађење руда и камена	115,9	159,9	140,1	101,6	B Mining and quarrying
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља)	100,1	101,2	100,8	101,0	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07 Вађење руда метала	119,6	183,2	153,0	101,8	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	99,8	99,7	99,6	100,1	08 Other mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	100,0	99,8	100,2	98,6	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	99,8	102,8	102,2	99,7	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	103,4	102,1	102,0	97,5	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	100,0	97,0	98,1	94,3	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	95,1	101,7	96,7	105,2	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,0	100,0	100,0	100,1	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	99,6	104,8	101,7	101,9	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	99,7	99,2	99,5	99,6	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	100,0	92,8	96,4	96,4	17 Manufacture of paper and paper products
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	101,2	90,9	93,5	91,5	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	101,1	101,9	101,5	101,0	20 Manufacture of chemicals and chemical products
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	100,0	100,0	100,0	99,9	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	100,3	98,9	99,4	102,0	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	97,8	99,8	99,5	103,1	24 Manufacture of basic metals

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ЈАНУАР 2017. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, JANUARY 2017 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	I 2017 Ø 2016	Ø 2016 Ø 2015	Name (by PRODCOM)
25 Производња готових металних производ, осим машина и опреме	100,4	105,9	104,0	97,1	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
27 Производња електричне опреме	102,5	102,0	105,3	99,3	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, Д.Н.	100,0	100,0	100,0	99,8	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	96,2	98,5	94,8	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
31 Производња намјештаја	100,1	98,6	99,7	98,2	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	101,9	93,6	101,8	87,6	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	-	-	-	97,2	33 Repair and installation of machinery and equipment
E Снабдјевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	99,2 ¹⁾	-	-	-	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала	99,2 ¹⁾	-	-	-	38 Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery

¹⁾ Индекс је компилиран на децембар 2016. године / Index is compiled to December 2016

ЗНАКОВИ / SYMBOLS

- нема појаве / no occurrence

МЕТОДОЛШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниције

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту је цијена робе испоручена на домаћој граници која укључује трошкове транспорта, трошкове осигурања као и све остале трошкове настале до границе (FOB цијена) по којој произвођач директно продаје своје производе редовним купцима на страном тржишту.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2017. години чине 157 производа. Сваког мјесеца прикупља се 624 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 201 изабрано предузеће. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима на страном тржишту.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2015, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим пројектима у ЕУ PRODCOM листи.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на страном тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2015. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекс разреда, области, подручја и укупан индекс, коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definitions

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products on non-domestic market is the price of goods delivered on the domestic border, which covers transport costs, assurance costs and all other costs that arise up to the border (free on board-FOB price), and at which a producer directly sells its products to regular customers, on non-domestic market.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2017 consists of 157 products. Each month 624 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 201 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section in non-domestic market.

For calculating Producer Price Index of industrial products on non-domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2015, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on non-domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2015.

The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during the previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2015.